

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

פ/3057/25

הצעת חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה) (תיקון – סמכויות לשמירה על הסדר הציבורי), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א–2011¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, בכל מקום, אחרי "בפעולות למניעת אלימות" יבוא "ולשמירה על הסדר הציבורי".
2. תיקון סעיף 8 בסעיף 8 לחוק העיקרי, אחרי "בפעולות למניעת אלימות" יבוא "ולשמירה על הסדר הציבורי".
3. תיקון סעיף 10 בסעיף 10(א) לחוק העיקרי, ברישה, אחרי "בפעולות למניעת אלימות" יבוא "ולשמירה על הסדר הציבורי".
4. תיקון סעיף 11 בסעיף 11 לחוק העיקרי, ברישה, אחרי "למניעת אלימות" יבוא "ולשמירה על הסדר הציבורי".
5. הוספת סעיף 13 א' אחרי סעיף 13 לחוק העיקרי יבוא:

"סמכויות לשמירה 13א. לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למען שמירה על הסדר הציבורי על הסדר הציבורי, ומבלי לגרוע מהוראות סעיף 13, רשאי פקח מסייע במילוי תפקידו, להפעיל את הסמכויות המפורטות להלן, בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד:

- (1) כשהוא פועל בנוכחות שוטר ולשם סיוע ליחידות הסיור של המשטרה – סמכויות של שוטר.
- (2) כשהוא פועל בנוכחות שוטר – להיכנס למקום, לרבות מקום מגורים והכל בהתאם להוראות פקודת סדר.

¹ ס"ח התשע"א, עמ' 1057.

(3) סמכות כניסה למקום לשם הפסקת רעש כמשמעותה בסעיף 11 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.²

(4) התעורר חשד לביצוע עבירה הגורמת להפרת הסדר הציבורי רשאי פקח מסייע:

(א) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת החיפוש, בשינויים המחויבים;

(ב) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת החיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודה האמורה, בשינויים המחויבים;

(ג) לעכב, ובמידת הצורך לעצור, אדם עד להגעת שוטר במקרים של עבירות אלימות, בריונות, השחתת רכוש ופגיעה בסדר הציבורי.

ד ב ר י ה ס ב ר

שמירת הסדר הציבורי הינה עיקרון המונח בבסיס קיומה של חברה במדינה מתוקנת ומהווה ערובה לאיכות חייהם של אזרחי אותה מדינה. לרשויות המקומיות מוקנות סמכויות אכיפה שרובן ככולן עניינן בשמירת הסדר הציבורי, כל רשות בתחומה. הגוף האחראי על פי דין על אכיפת הסדר הציבורי ברשויות המקומיות הינו הפיקוח המקומי, הכולל פקחים אשר הוסמכו לכך על פי הדין הקיים.

חקיקת החוק העיקרי בשנת 2011 (יחד עם חוקים נוספים) קידמה רפורמה שנועדה להגביר את הביטחון האישי של אזרחי מדינת ישראל כמו גם לשפר את איכות חייהם. שכן, הקמת מערך אכיפה עירוני משולב הכולל מערך שוטרים ייעודי ופקחים עירוניים שהוסמכו בסמכויות נוספות של מניעת אלימות, נועד להפחית באופן ניכר את רמת האלימות והעבריינות ברשויות המקומיות.

אך נראה שצעד זה אינו מספיק. במבחן המציאות לכוחות המשטרה, שעושים עבודתם נאמנה, חסר כוח אדם משמעותי כדי לממש תפקידם באופן המיטבי. על פי דו"ח נתונים של עזיבות שוטרים את המשטרה שנכתב על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת, עולה כי בשנת 2021 מספר המתפטרים מהמשטרה עלה על מספר המתגייסים, וכך ליוני 2022 קיים פער בין מספר התקנים שיש לאייש למספר

² ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

התקנים שאוישו. על רקע נתונים אלה אולצה המשטרה לתעדף אירועים אליהם יגיעו שוטרי הסיור. מכל מקום, הגיעה העת להתקדם צעד נוסף אל עבר איכות חיים טובה ובטוחה יותר עבור תושבי מדינת ישראל. לצמצם עוד יותר את פערי כוח האדם כדי לאפשר אכיפה אמיתית ויעילה של החוק בתחום הרשויות המקומיות. זאת תוך הרחבת סמכויות 'הפקח המסייע' מסיוע במניעת אלימות גרידא לסיוע גם בשמירה על הסדר הציבורי שנועד לשרת את אינטרס הציבור. חיזוק הסמכויות ישפר במידה ניכרת את התייחסות הציבור לפקחים וממילא יתרום לכיבוד שלטון החוק. לבסוף, החוק נועד ליצוק תוכן אמיתי לתפקיד הפקח העירוני כך שלצידו יעמדו כלים פרקטיים לביצוע תפקידו וכל זאת מבלי לגרוע מתפקידיהן של משטרת ישראל על פי דין.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בניסן התשפ"ג (29.03.2023)